

Sygn. akt II CSK 590/15

POSTANOWIENIE

Dnia 11 marca 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Pietrzykowski

w sprawie z wniosku M. N. i W. S.
przy uczestnictwie V. [...] Spółki Akcyjnej w P.
o ustanowienie służebności przesyłu,
na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 11 marca 2016 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestnika postępowania
od postanowienia Sądu Okręgowego w P.
z dnia 2 kwietnia 2015 r., sygn. akt II Ca [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W niniejszej sprawie uczestnik wniósł skargę kasacyjną, a jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania wskazał na występowanie na jej tle istotnych zagadnień prawnych. Pierwsze dotyczy możliwości nabycia służebności na prawie użytkowania wieczystego. Kwestia ta nie budziła wątpliwości w orzecznictwie Sądu Najwyższego, ale odstąpiono od przyjmowanego wcześniej stanowiska w postanowieniu z dnia 28 marca 2014 r., III CSK 174/13 (niepubl.). Niewątpliwie istnieje potrzeba przesądzenia w dalszym orzecznictwie, czy powołane właśnie

orzeczenie wyznacza nowy kierunek, czy też ma charakter jednostkowy. Mimo tej wątpliwości kwestia ta nie uzasadnia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania w tej sprawie, ponieważ rozstrzygnięcie tego problemu nie ma znaczenia dla rozpoznania sprawy. Choć bowiem nieruchomości oddano w użytkowanie wieczyste już w 1966 r., to właścicielem był Skarb Państwa, a przedsiębiorstwo ciepłownicze uzyskało samodzielność dopiero wraz z jego komunalizacją w 1990 r., a doliczyć posiadanie przez poprzedników mogło najwcześniej od dnia 1 października 1990 r., gdy uchylono art. 177 k.c. wyłączający możliwość zasiedzenia nieruchomości Skarbu Państwa. Okres 1966-1990 nie podlega zatem uwzględnieniu przy obliczaniu długości posiadania, bo właściciel nieruchomości nie może na swojej nieruchomości posiadać służebności, choćby nieruchomości tę oddał w użytkowanie wieczyste. Konsekwentnie w orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że bycie właścicielem wyłącza możliwość dysponowania węższym prawem rzeczowym do danej nieruchomości, jakim jest służebność, choćby na tej nieruchomości ustanowiono inne prawo rzeczowe, jak użytkowanie wieczyste. Drugie ze wskazanych w skardze kasacyjnej zagadnień prawnych również nie uzasadnia przyjęcia jej do rozpoznania, bo przyjmuje jako założenie to, że doszło do nabycia przez zasiedzenie służebności gruntowej, a w świetle przedstawionych wniosków nie jest to prawdą. Trzecie wskazywane zagadnienie prawne dotyczy tego, czy wiedza posiadacza o braku tytułu własności oznacza, że jest on posiadaczem w złej wierze. Trzeba zgodzić się ze skarżącym, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego na tym tle istnieją kontrowersje. Jednak znów nie ma to znaczenia dla rozstrzygnięcia tej sprawy. Przyjmując bowiem, że bieg zasiedzenia rozpoczął się najwcześniej w 1990 r., ponieważ dopiero wówczas powstał samodzielny podmiot – posiadacz niebędący właścicielem nieruchomości, przez którą przechodziły urządzenia przesyłowe, oznacza to, że do czasu wniesienia w tej sprawie wniosku o ustanowienie służebności przesyłu nie doszło do nabycia służebności przez zasiedzenie bez względu na to, czy przyjęto by dobrą, czy złą wiarę, bo nie upłynęło nawet 20 lat posiadania.

W skardze kasacyjnej wniesionej w niniejszej sprawie nie została wykazana żadna z okoliczności wskazanych w art. 398⁹ § 1 k.p.c., dlatego Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania.

l.n